

Zeinek sortzen ditu grebak?

JUAN MARI ARREGI

2009tik hitzarmena izoztuta izan ondoren, berrogei bilera, 29 lanuzte, makina bat manifestazio eta hilabeteko greba deialdia beharrezkoak izan dira itunpeko hezkuntzan akordioa lortzeko. Bizkaia, Gipuzkoa eta Arabako 9.000 irakasleri eta 107.000 ikasleri eragiten die akordioak, eta Lan Harremanen Kontseiluan izandako bitartekaritzari esker lortu da.

Bi irakasgai nagusi atera daitezke. Zergatik igaro behar izan dira bederatzi urte hitzarmena eguneratzeko? Zergatik patronala –pribatua zein publikoa– soilik mugitzen da greba eta mobilizazioak iragartzen direnean? Lehen irakasgaia: langile eta sindikatuak greba deitzen dute patronalaren eta administrazioaren jarrera immobilista ikusita, hauek nahiago izaten baitute langileak ernegarazi eta amore emanarazi. Hala, azkeneko mugitu dira, baina greba mahai gainean jarri dietenean, ez egun bat edo bikoia, hilabetekoa baizik.

Bigarren irakasgaiak zerikusia du langileek euren eskubideak defendatzeko dituzten baliabideekin. Beste behin, itunpeko hezkuntzako gatazkan nola erresidentzietako grebetakoan, ikusten ari gara greba eta mobilizazio irmoak direla patronala eta administrazioak derrigortzen dituztenak akordioa sinatzera.

Itunpekoen kasuan lotsagarria izan da EAeko lehendakariari eta hezkuntza sailburuari entzutea akordioak lortu direla "gobernuak hauspotutako elkarrizketari esker". Lan gatazka luze horretan politikariok beste aldera begiratu izan dute, grebak eta mobilizazioak kriminalizatzen zituzten erasoan aurrean. Hilabeteko greba deialdiak akuilatu ditu denak. Langileek euren aldarrikapenak alboratzea bilatzen dute, eta horregatik, patronalak eta administrazioak sortzen dituzte greba horiek. ●

Sanchez Dekretua, Espainiako "Patriot Act"

LANDER ARBELAITZ MITXELENA

Oinarrizko eskubideen urraketan jauzi kualitatibo bat eman du berriki Espainiako Estatuak. Beste bat. Hauteskundeetarako bost egunen faltan, Legebiltzarretik pasa gabe, urgentziazko lege dekretu baten bidez, internet zentsuratzeko saiartzeko erregimen autoritario baten eskumenak eman dizkio gobernuak bere buruari. Enric Borràs kazetariak proposatu bezala, *Sanchez Dekretua* izendatu behar genuke, bere lotsakizunerako.

"Orderna publikoa" kontzeptu abstraktua arriskuan ikusten dutenean, 14/2019 Lege Dekretuarekin "edozein azpiegitura teknologikoren edozein mailatan kudeaketa zuzena" egiteko eskumena izango du unean uneko Gobernuak. Testuaren ambiguitasuna ez da kasualitatea. Bartzelonako Unibertsitateko irakasle eta Criptica elkarteeko kide Enric Lujànen azalpenak baliatuko ditugu hitz potolo hauek deszifratzeko.

Batetik, telefono konpainia nagusiak estatuaren kontrolpera pasako lirateke "ordena publikoa berrezarri" arte. Telekomunikazio enpresa guztiek, legez, bi urtez erabiltzaile bakoitzaren geoposizio datuak gordetzen dituzte, estaldura ematen duten antenen erregistroaren bidez. Datu hauek oso delikatuak direla ulertuta, orain arte epaitegi baten agindua behar zen eskuratzeko. "Kudeaketa zuzena" kontzeptuarekin, aurreratu dute estatuak kudeatuko dituela kontuok. Agur botere banaketari!

Bestetik, esku-hartzea "edozein-mailatan" egingo dutela esanez, Lujànen ustez, atea irekitzen ari dira konexioa jende guztiarentzat "itzali" edo webgune batzuk blokeatu baino, agintarien ustez ordena publikoa desegonkortzen ari diren konexioa modu selektiboan eteteko. Erabiltzaile "susmagarri" zehatz batzuk identifikatu eta saretik deskonektatzeko aukera izango dute –izan protesta batean daudenak, egun jakin batean leku zehatz egon zirenak, greba orokor baten egunean sindikatuen buruzagitza edo nahi badute, lurralde oso bat–. Aukerak infinituak dira, denak beldurgarriak eta intimitaterako dugun oinarrizko eskubidearen aurkakoak.

AEBetako *Patriot Act* 2001eko irailaren 11ko atentatuen ostean onartu zuten legeria libertizida izan zen, estatuari herritarrak zelatzeko eskumena eman ziona George W. Bush askatasunzalearen eskutik. Oraindik indarrean da. *Sanchez Dekretua* Kataluniako protesten testuinguruan onartu badute ere –"ez da independentziarik izango, ez online ez offline"–, ez da ahaztu behar Espainiako Estatuako parte garen herritar guztien aurka erabiliko dutela behar izanez gero. Criptica elkarteak ondorengo adierazi zuen: "Ezin dugu beste ondorio batera heldu, *Patriot Act* espainiarra onartu berri dute". Falta zitzaguna. ●